

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ, КОНВОЮВАННЯ, ЕКСТРАДИЦІЇ ТА ОХОРОНИ ПІДСУДНИХ

Криворучко Віталій Олександрович

аспірант

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

e-mail: kvo_vv@ukr.net

ORCID ID: 0000-0002-0705-1551

За результатами проведеного педагогічного експерименту доведено гіпотезу дослідження – реалізація запропонованих педагогічних умов у професійну підготовку впливає на підвищення рівня сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних. У дослідженні взяли участь 128 курсантів Київського інституту Національної гвардії України. Порівняльний аналіз даних педагогічного експерименту свідчить про збільшення відсотків здобувачів освіти ЕГ порівняно з КГ з високим рівнем сформованості готовності у майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних (за психологічним критерієм – на 39 %, за когнітивним критерієм – на 50 %, за діяльнісним критерієм – на 19 %, за рефлексивним критерієм – на 18 %). У процесі порівнювання результатів експерименту до і після його проведення отримано: у КГ емпіричні значення критерію χ^2 менші за критичне, характеристики порівнюваних груп збігаються на рівні значущості 0,05; у ЕГ емпіричні значення критерію χ^2 більші за критичне, достовірність різниці характеристик порівнюваних груп становить 95 %, що свідчить про ефективність визначених педагогічних умов.

Ключові слова: охорона громадської безпеки і порядку; конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних; Національна гвардія України; вищий військовий навчальний заклад; майбутні офіцери; курсанти; експеримент.

Постановка проблеми. У 2024 році особовий склад військових частин (в/ч), підрозділів Національної гвардії України (НГУ) згідно з бойовими розпорядженнями (наказами) Головнокомандувача Збройних Сил України та відповідних командувачів угруповань військ, доручень Міністра внутрішніх справ України, запитів начальників головних управлінь Національної поліції в областях та м. Києві та листів Адміністрації Державної прикордонної служби України виконував завдання служби із забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку (ОГП), у тому числі в заходах із посилення охорони та захисту державного кордону України. Крім того, сили і засоби в/ч з ОГП залучаються до виконання бойових (спеціальних) завдань під час відсічі збройної агресії РФ проти України та реалізації комплексу стабілізаційних дій. За результатами виконання завдань з ОГП затримано та передано відповідним правоохоронним органам, зокрема за підозрою у скоєнні кримінальних правопорушень, за підозрою у причетності до скоєння злочинів проти основ національної безпеки України та злочинів проти громадської безпеки, за адміністративні правопорушення. Крім того, військовими нарядами НГУ затримано військовослужбовців, які самовільно залишили в/ч або місця служби. Продовжується робота стосовно підтримання належної взаємодії між територіальними/регіональними правоохоронними органами і підрозділами Державної служби надзвичайних ситуацій та НГУ. З метою ефективного виконання завдань служби проведено комплекс заходів щодо забезпечення особового складу військових нарядів планшетними пристроями з доступом до інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України». Крім того, 28 листопада 2024 року в місті Мадрид (Королівство Іспанія) відбулось засідання Міжвідомчого комітету Європейських Сил Жандармерії, де було підписано декларацію про набуття НГУ статусу «Спостерігач» Європейських Сил Жандармерії (EUROGENDFOR), що надає можливість участі НГУ в місіях, навчаннях та обміну досвідом. На цей час Південним ОТО здійснюється апробація спрощеного використання службової документації чергових та начальників груп

військових нарядів під час патрулювання шляхом застосування програмного забезпечення «Кропива» на планшетних пристроях, що дає змогу реагувати на зміни обстановки в районах несення служби (зонах оперативного реагування), здійснювати аналіз та своєчасну передислокацію військових нарядів. Відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» [1] на території держави заборонено проведення мирних зборів, мітингів, походів і демонстрацій, інших масових заходів. Водночас 02-04.10.2024 представники брацлавських хасидів у м. Умань Черкаської області відзначили свято Рош га-Шана (новий рік за іудейським календарем); для ОГП від НГУ щоденно залучалися військовослужбовці. Крім того, протягом року сили і засоби НГУ брали участь в ОГП під час релігійних заходів, резонансних судових засідань, маршу рівності «КиївПрайд 2024», з нагоди відзначення Дня захисників і захисниць України, акцій в підтримку військовополонених, спортивних та інших заходів. Для забезпечення ізоляційно-обмежувальних заходів сили і засоби в/ч НГУ щодобово залучались до виконання завдань служби на блокпостах. Розміщення особового складу, зберігання боєприпасів та інших засобів організовано в бліндажах та спеціальних інженерних укриттях. Блокпости обладнано необхідними укріпленнями та фортифікаційними спорудами. Під час виконання завдань служби на блокпостах особовим складом знищуються БпЛА. За сприяння Консультативної місії Європейського Союзу в Україні з реформування сектору цивільної безпеки (EUAM) та під керівництвом Європейських Сил Жандармерії (EUROGENDFOR) на початку 2024 року проведено навчальний курс «Діяльність правоохоронних органів із забезпечення стабільності». Підготовка велася за такими напрямками: охорона правопорядку в зонах конфлікту; охорона та безпека пересування; спеціальна тактика; обізнаність про ризики, пов'язані з вибухонебезпечними предметами; воєнні злочини, міжнародні злочини та колабораціоністи; тактична допомога пораненим в умовах бойових дій; управління стресом і посттравматичним стресовим розладами; комунікації та управління конфліктами; права людини та гендерні аспекти.

У другому півріччі 2024 року збільшилась кількість засідань за статтями про державну зраду та колабораційну діяльність. Крім цього, забезпечено проведення 22 резонансних судових процесів на які доставлено 27 особливо небезпечних злочинців. Судові процеси, до яких зосереджено увагу засобів масової інформації, а також суспільна обстановка в державі, зобов'язує командирів в/ч взяти на контроль призначення особового складу варт, порядок їх підготовки та несення служби. Окремим службово-бойовим завданням, яке виконують підрозділи з конвоювання є перевезення військовополонених ворогів. Для забезпечення зазначеного завдання налагоджено тісну співпрацю з Координаційним штабом з питань поводження з військовополоненими та іншими складовими сил безпеки та оборони. Своєчасність та терміновість перевезення військовополонених ворогів забезпечило проведення 100 % завдань з обміну їх на військовослужбовців, у тому числі Національної гвардії України. Важливим у цьому процесі є виконання вимог Женевської конвенції про поводження з військовополоненими [2]. Збільшилась кількість завдань екстрадиції авіаційним транспортом з іноземних держав. З 2024 року підрозділами з конвоювання розпочато виконання завдання щодо супроводження засуджених, які були умовно-дostroково звільнені та виявили бажання приймати участь у бойових діях. Тому необхідним є посилення уваги під час виконання завдань служби та забезпечити ввічливе спілкування з особами умовно-дostroково звільненими.

За результатами проведеного вище та в попередніх публікаціях [3-8] аналізу діяльності майбутніх офіцерів у виконанні завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних приходимо до висновку, що вона зазнає постійних змін. Відсутність врахування зазначених змін у професійній підготовці майбутніх офіцерів НГУ впливає на формування їхньої готовності до виконання службових завдань. Це є практичною проблемою, яка полягає в необхідності експериментальної перевірки ефективності запропонованих педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Становленню, розвитку застосуванню методу дослідження педагогічний експеримент, удосконаленню змісту методики його проведення присвячені праці таких учених як Е. Панасенко [9], О. Жосан [10], Е. Муртазієв [11], М. Рубцов [11], Н. Рубцова [11], С. Совгіра [12], О. Худолій [13] та інших. Особливості організації проведення педагогічного експерименту у вищому військовому навчальному закладі відображено у монографії за загальною редакцією професора М. Медвідя [14].

Дослідження, присвячені проведенню експериментальної перевірки ефективності запропонованих педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів до діяльності присвячені наукові праці таких учених як А. Балендр [15], О. Бондаренко [16], Л. Гребенюк [17], Д. Коновалов [18], Р. Любчич [19], М. Медвідь [20-24], Ю. Медвідь [20; 21; 23], А. Мельніков [25], С. Мотика [26], Т. Павлюк [27], О. Шагова [28], Д. Швець [29] та інших.

Дослідження, присвячені експериментальній перевірці ефективності запропонованих педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних, не зустрічаються.

Метою статті є експериментальна перевірка ефективності запропонованих педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних.

Виклад основного матеріалу. Реалізація мети професійної підготовки майбутніх офіцерів НГУ і досягнення належного рівня сформованості в них готовності до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних в процесі професійної підготовки можливі за результатами дотримання педагогічних умов, які детально схарактеризовані й обґрунтовані в таблиці 1 [5; 6; 8].

Таблиця 1

Педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних

Складники забезпечення освітнього процесу	Педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку	Педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних
кадрове	1) комплектування вакантних посад науково-педагогічних та педагогічних працівників відповідної кафедри військовослужбовцями, які проходили службу у в/ч НГУ з конвоювання, з охорони громадського порядку, або у змішаних в/ч, які містять у собі підрозділи як і з конвоювання так і з охорони громадського порядку (у тому числі на посадах кінологів); 2) планування проходження стажування науково-педагогічними та педагогічними працівниками у в/ч НГУ з конвоювання, з охорони громадського порядку, або у змішаних в/ч; 3) проведення планових бінарних та додаткових занять до яких залучаються військовослужбовці в/ч НГУ з конвоювання, з охорони громадського порядку, або змішаних в/ч (у тому числі кінологи зі службовими собаками);	
навчально-методичне	1) розроблення освітньо-професійної програми за спеціальністю Правоохоронна діяльність першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, враховуючи результати опитування стейкхолдерів, зокрема офіцерів в/ч НГУ з охорони громадського порядку, або змішаних в/ч, які містять у собі підрозділи з охорони громадського порядку; 2) оновлення змісту навчально-методичного забезпечення освітніх компонент за пропозиціями сформованими офіцерами в/ч НГУ з охорони громадського порядку, або змішаних в/ч, які містять у собі підрозділи з охорони громадського порядку;	1) оновлення змісту освітньо-професійних програм за спеціальністю Державна безпека першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вищих військових навчальних закладів НГУ за результатами опитування стейкхолдерів, зокрема офіцерів в/ч НГУ з конвоювання, або змішаних в/ч, які містять у собі підрозділи з конвоювання; 2) оновлення змісту навчально-методичного забезпечення освітніх компонент за пропозиціями сформованими офіцерами в/ч НГУ з конвоювання, або змішаних в/ч, які містять у собі підрозділи з конвоювання;
інформаційне	1) використання навчальної та методичної літератури, офіцерами в/ч НГУ з охорони громадського порядку, або змішаних в/ч, які містять у собі підрозділи з охорони громадського порядку; 2) формування навчальних фільмів за змістом діяльності в/ч НГУ з охорони громадського порядку;	1) використання навчальної та методичної літератури, сформованої офіцерами в/ч НГУ з конвоювання, або змішаних в/ч, які містять у собі підрозділи з конвоювання; 2) формування навчальних фільмів за змістом діяльності в/ч НГУ з конвоювання, зокрема навчального серіалу «Втеча з-під варти»;
матеріально-технічне	використання безпілотних літальних апаратів для виконання практичних дій здобувачами вищої освіти моніторингу оперативної обстановки в районі виконання завдань.	1) створення комплексу спеціалізованих приміщень ситуаційного моделювання (зокрема залу судових засідань) для виконання практичних дій здобувачами вищої освіти з організації служби судової варти; 2) створення навчальних місць виконання завдань з конвоювання здобувачами вищої освіти з використанням спеціального автомобіля типу «АЗ» та з використанням спеціального вагону типу «ЗАК» відповідно до вимог нормативно-правових актів.

Під педагогічним експериментом будемо розуміти метод наукового дослідження у галузі навчальної чи виховної роботи, спостереження досліджуваного педагогічного явища в спеціально створених і контрольованих дослідником умовах, який має за мету встановлення залежності між тим чи іншим впливом або умовою навчання чи виховання та результатом дослідження. Для цього, як мінімум, необхідно відобразити, що у разі застосування його до тих самих об'єктів (у цьому випадку до груп майбутніх офіцерів) він дає інші результати, ніж якщо застосовувати традиційні педагогічні впливи. Із цією метою виділяється експериментальна група (ЕГ), яка порівнюється з контрольною групою (КГ). Різницю ефектів педагогічних впливів буде обґрунтовано, якщо дві ці групи спочатку збігаються за своїми характеристиками, а після реалізації педагогічних впливів розрізняються. Отже, потрібно провести два порівняння і показати, що за першого порівняння (до початку педагогічного експерименту) характеристики ЕГ та КГ збігаються, а за другого (після закінчення експерименту) – різняться. Оскільки об'єктом педагогічного експерименту є група майбутніх офіцерів, а кожна людина індивідуальна, то говорити про збіги чи розбіжності характеристик ЕГ та КГ можна лише у формальному, статистичному сенсі. Для того щоб з'ясувати, чи є збіги або розбіжності випадковими, використовують статистичні методи, які дозволяють на основі даних, отриманих у результаті експерименту, прийняти обґрунтоване рішення про наявність збігів або розбіжностей [20; 21; 23; 24].

На основі аналізу наукових джерел нами було розроблено програму педагогічного експерименту.

Мета експерименту: перевірити ефективність педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних.

Незалежні змінні: педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних.

Залежна змінна: рівень сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних.

Учасники експерименту: майбутні офіцери – здобувачі вищої освіти Київського інституту НГУ (128 осіб).

Здобувачі ЕГ та КГ суттєво не розрізнялися за рівнем знань, умінь, практичних навичок, завдяки чому була забезпечена однорідність складу груп на початку проведення педагогічного експерименту.

З дотриманням теоретичних положень нами було проведено дослідно-експериментальну роботу в три етапи (констатувальний, формувальний та контрольний).

Перший – констатувальний – етап роботи був спрямований на аналіз теоретико-методичних засад формування готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних; виявлення можливостей удосконалення підготовки майбутніх офіцерів; вивчення стану розробленості проблеми; визначення критеріїв, показників та рівнів сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних; відбір здобувачів до КГ та ЕГ; виявлення рівня сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних шляхом проведення констатувального зрізу; порівняння статистичних даних КГ та ЕГ.

На другому етапі наукового дослідження – формувальному – у ЕГ реалізовували педагогічні умови, відображені в таблиці 1. У здобувачів КГ, які брали участь у дослідно-експериментальній роботі, освітній процес професійної підготовки майбутніх офіцерів здійснювався традиційно. Зокрема у Київському інституті НГУ до освітньо-професійних програмам, за результатами опитування стейкхолдерів, внесені зміни, зокрема збільшено час

на практичну підготовку. Практичні заняття проводяться у в/ч Київського гарнізону. На територіях в/ч НГУ 3027, 3030, 3066, використовуючи їх навчальну матеріально-технічну базу та персонал, було проведено бінарні практичні заняття з навчальної дисципліни «Службово-бойова діяльність підрозділів НГУ» за темами «Бойова служба судової варти», «Служба начальника судової варти», «Служба начальника планової залізничної варти», «Служба чергового військових нарядів (начальника групи військових нарядів) під час несення служби з охорони громадської безпеки і порядку», «Організація та несення служби підрозділами Національної гвардії України на блокпосту». Бінарне заняття – це одна з форм проведення в основному практичних занять, які реалізуються двома або декількома науково-педагогічними працівниками, або викладачем та практиком у спеціальності (галузі) за якою здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Цілями такого заняття є створення умов мотивованої практичної реалізації сформованих компетентностей здобувачами вищої освіти, урізноманітнити освітній процес, розвинути пізнавальний інтерес у здобувачів вищої освіти, сприяти розвитку їх особистості. Вимогами до бінарного заняття є наявність методики заняття, що передбачає роль кожного з учасників освітнього процесу цього заняття [6].

Відповідно до рекомендацій, сформованих ученими Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка [30], під час підготовки до педагогічного експерименту та в процесі його реалізації застосовувався кейс-метод як у методиках проведення діагностики сформованості готовності до діяльності, так і в методиках проведення навчальних занять.

Третій етап наукового дослідження – завершальний, контрольний – передбачав порівняння рівнів сформованості готовності у майбутніх офіцерів НГУ до ведення бойових дій у КГ та ЕГ. На цьому етапі проведено узагальнення результатів педагогічного експерименту (табл. 2).

Таблиця 2

Результати сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних у контрольній та експериментальній групах

Рівень	Контрольна група (60 осіб)		Експериментальна група (68 осіб)	
	до початку експерименту (осіб)	після закінчення експерименту (осіб)	до початку експерименту (осіб)	після закінчення експерименту (осіб)
<i>за психологічним критерієм</i>				
Низький	23	12	27	9
Середній	24	29	26	11
Високий	13	19	15	48
<i>за когнітивним критерієм</i>				
Низький	28	16	31	8
Середній	21	28	23	7
Високий	11	16	14	53
<i>за діяльнісним критерієм</i>				
Низький	31	19	34	14
Середній	19	26	21	22
Високий	10	15	13	32
<i>за рефлексивним критерієм</i>				
Низький	35	23	38	16
Середній	17	22	19	21
Високий	8	15	11	31

За проведеними розрахунками у комп'ютерній програмі «Статистика в педагогіці» [31] одержано такі дані.

У процесі порівняння контрольної та експериментальної груп до початку експерименту за психологічним критерієм емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 0,043, критичне – 5,991. Оскільки емпіричне менше за критичне, то характеристики порівнюваних груп збігаються на рівні значущості 0,05. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично подібними.

У процесі порівняння контрольної та експериментальної груп до початку експерименту за когнітивним критерієм емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 0,1039, критичне – 5,991. Оскільки емпіричне менше за критичне, то характеристики порівнюваних груп збігаються на рівні значущості 0,05. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично подібними.

У процесі порівняння контрольної та експериментальної груп до початку експерименту за діяльнісним критерієм емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 0,1303, критичне – 5,991. Оскільки емпіричне менше за критичне, то характеристики порівнюваних груп збігаються на рівні значущості 0,05. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично подібними.

У процесі порівняння контрольної та експериментальної груп до початку експерименту за рефлексивним критерієм емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 0,2089, критичне – 5,991. Оскільки емпіричне менше за критичне, то характеристики порівнюваних груп збігаються на рівні значущості 0,05. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично подібними.

Отже, всі умови для проведення констатувального експерименту були витримані.

На контрольному етапі експерименту визначено рівень сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних; здійснено порівняння груп за статистичним критерієм, а також аналіз отриманих експериментальних даних. Після вивчення стану сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних за допомогою визначеного інструментарію після закінчення експерименту за проведеними розрахунками у комп'ютерній програмі «Статистика в педагогіці» [31] отримано такі дані.

У процесі порівняння контрольної групи до початку експерименту та контрольної групи після його завершення за психологічним критерієм зафіксовано, що емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 5,0538, критичне – 5,991. Оскільки емпіричне менше за критичне, то характеристики порівнюваних груп збігаються на рівні значущості 0,05. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично подібними.

У процесі порівняння контрольної та експериментальної груп після закінчення експерименту за психологічним критерієм емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 20,6615, критичне – 5,991. Достовірність розбіжностей характеристик порівнюваних груп становить 95 %. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично різні.

У процесі порівняння експериментальної групи до початку експерименту та експериментальної групи після його завершення за психологічним критерієм констатовано, що емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 32,3668, критичне – 5,991. Достовірність розбіжностей характеристик порівнюваних груп становить 95 %. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично різні.

Отже, усі умови для проведення експерименту були витримані, а в експериментальній групі спостерігалася позитивна динаміка сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних за психологічним критерієм.

У процесі порівняння контрольної групи до початку експерименту та контрольної групи після його завершення за когнітивним критерієм зафіксовано, що емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 5,1987, критичне – 5,991. Оскільки емпіричне менше за критичне, то характеристики порівнюваних груп збігаються на рівні значущості 0,05. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично подібними.

У процесі порівняння контрольної та експериментальної груп після закінчення експерименту за когнітивним критерієм емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 34,743, критичне – 5,991. Достовірність розбіжностей характеристик порівнюваних груп становить 95 %. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично різні.

У процесі порівняння експериментальної групи до початку експерименту та експериментальної групи після його завершення за когнітивним критерієм констатовано, що емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 44,7989, критичне – 5,991. Достовірність розбіжностей характеристик порівнюваних груп становить 95 %. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично різні.

Отже, усі умови для проведення експерименту були витримані, а в експериментальній групі спостерігалася позитивна динаміка сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних за когнітивним критерієм.

У процесі порівняння контрольної групи до початку експерименту та контрольної групи після його завершення за діяльним критерієм зафіксовано, що емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 4,9689, критичне – 5,991. Оскільки емпіричне менше за критичне, то характеристики порівнюваних груп збігаються на рівні значущості 0,05. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично подібними.

У процесі порівняння контрольної та експериментальної груп після закінчення експерименту за діяльним критерієм емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 6,7663, критичне – 5,991. Достовірність розбіжностей характеристик порівнюваних груп становить 95 %. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично різні.

У процесі порівняння експериментальної групи до початку експерименту та експериментальної групи після його завершення за діяльним критерієм констатовано, що емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 16,3788, критичне – 5,991. Достовірність розбіжностей характеристик порівнюваних груп становить 95 %. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично різні.

Отже, усі умови для проведення експерименту були витримані, а в експериментальній групі спостерігалася позитивна динаміка сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних за діяльним критерієм.

У процесі порівняння контрольної групи до початку експерименту та контрольної групи після його завершення за рефлексивним критерієм з'ясовано, що емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 5,2542, критичне – 5,991. Оскільки емпіричне менше за критичне, то характеристики порівнюваних груп збігаються на рівні значущості 0,05. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично подібними.

У процесі порівняння контрольної та експериментальної груп після завершення експерименту за рефлексивним критерієм визначено, що емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 6,3698, критичне – 5,991. Достовірність розбіжностей характеристик порівнюваних груп становить 95 %. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично різні.

У процесі порівняння експериментальної групи до початку експерименту та експериментальної групи після його завершення за рефлексивним критерієм можемо констатувати, що емпіричне значення критерію χ^2 дорівнює 18,5868, критичне – 5,991. Достовірність розбіжностей характеристик порівнюваних груп становить 95 %. Зроблено статистично обґрунтований висновок, що обидві групи є статистично різні.

Отже, усі умови для проведення експерименту були витримані, а в експериментальній групі спостерігалася позитивна динаміка сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних за рефлексивним критерієм.

Результати діагностування сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних у ЕГ та КГ подано у табл. 3.

Аналіз емпіричних даних засвідчив позитивну динаміку сформованості готовності у майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних в ЕГ. З'ясовано, що в ході експерименту

значно зменшилася кількість здобувачів ЕГ із низьким рівнем сформованості готовності у майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних (за психологічним критерієм – на 27 %, за когнітивним критерієм – на 33 %, за діяльнісним критерієм – на 29 %, за рефлексивним критерієм – на 33 %), водночас збільшилася кількість майбутніх офіцерів, які мають високий рівень сформованості готовності до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних (за психологічним критерієм – на 49 %, за когнітивним критерієм – на 58 %, за діяльнісним критерієм – на 28 %, за рефлексивним критерієм – на 30 %). У респондентів КГ зміни виражені несуттєво.

Таблиця 3

Динаміка рівнів сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних

Критерій	Рівень	Група здобувачів					
		КГ (60 осіб)			ЕГ (68 осіб)		
		до експерим. (осіб / відсотків)	після експерим. (осіб / відсотків)	динаміка (осіб / відсотків)	до експерим. (осіб / відсотків)	після експерим. (осіб / відсотків)	динаміка (осіб / відсотків)
Психологічний	Низький	23 / 38	12 / 20	-11 / -18	27 / 40	9 / 13	-18 / -27
	Середній	24 / 40	29 / 48	5 / 8	26 / 38	11 / 16	-15 / -22
	Високий	13 / 22	19 / 32	6 / 10	15 / 22	48 / 71	33 / 49
Когнітивний	Низький	28 / 47	16 / 27	-12 / -20	31 / 45	8 / 12	-23 / -33
	Середній	21 / 35	28 / 47	7 / 12	23 / 35	7 / 10	-16 / -25
	Високий	11 / 18	16 / 26	5 / 8	14 / 20	53 / 78	39 / 58
Діяльнісний	Низький	31 / 52	19 / 32	-12 / -20	34 / 50	14 / 21	-20 / -29
	Середній	19 / 32	26 / 43	7 / 11	21 / 31	22 / 32	1 / 1
	Високий	10 / 16	15 / 25	5 / 9	13 / 19	32 / 47	19 / 28
Рефлексивний	Низький	35 / 59	23 / 38	-12 / -21	38 / 56	16 / 23	-22 / -33
	Середній	17 / 28	22 / 37	5 / 9	19 / 28	21 / 31	2 / 3
	Високий	8 / 13	15 / 25	7 / 12	11 / 16	31 / 46	20 / 30

Висновки. За результатами проведеного педагогічного експерименту доведено гіпотезу дослідження – реалізація запропонованих педагогічних умов у професійну підготовку впливає на підвищення рівня сформованості готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних. У дослідженні взяли участь 128 курсантів Київського інституту НГУ. Порівняльний аналіз даних педагогічного експерименту свідчить про збільшення відсотків здобувачів освіти ЕГ порівняно з КГ з високим рівнем сформованості готовності у майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних (за психологічним критерієм – на 39 %, за когнітивним критерієм – на 50 %, за діяльнісним критерієм – на 19 %, за рефлексивним критерієм – на 18 %). У процесі порівнювання результатів експерименту до і після його проведення отримано: у КГ емпіричні значення критерію χ^2 менші за критичне, характеристики порівнюваних груп збігаються на рівні значущості 0,05; у ЕГ емпіричні значення критерію χ^2 більші за критичне, достовірність різниці характеристик порівнюваних груп становить 95 %, що свідчить про ефективність визначених педагогічних умов.

Список використаної літератури

1. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <http://surl.li/ofawqe> (дата звернення: 22.12.2024).
2. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12.08.1949. URL: <http://surl.li/cvrbxx> (дата звернення: 22.12.2024).
3. Медвідь М. М., Кгіторов М. О., Медвідь Ю. І., Курбатов А. А., Пашинський А. В., Криворучко В. О. Врахування тенденцій воєнної політики України в організації освітнього процесу вищого військового навчального закладу. *Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки»*. 2022. Вип. 4. С. 29–37.

4. Криворучко В. Сутність і структура готовності майбутніх офіцерів НГУ до виконання завдань з охорони громадської безпеки та порядку. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Педагогічні науки*. 2023. № 3. С. 168–182.
5. Медвідь М., Криворучко В. Удосконалення професійної підготовки майбутніх офіцерів військових частин (підрозділів) з охорони громадського порядку Національної гвардії України. *Молодь і ринок*. 2023. № 1 (209). С. 64–69.
6. Медвідь М. М., Криворучко В. О., Курбатов А. А., Гавришук М. М., Ніконенко А. М., Семенов М. В. Вивчення та впровадження бойового досвіду як передумова формування готовності майбутніх офіцерів до службово-бойової діяльності. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*. 2023. Вип. 4. С. 66–74.
7. Криворучко В. О. Структура, критерії й діагностика готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань з охорони громадської безпеки і порядку, конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка Серія: Педагогічні науки*. 2024. Випуск 3 (56). С. 82–91.
8. Медвідь М. М., Мартинюк А. В., Медвідь Ю. І., Криворучко В. О. Педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів Національної гвардії України до виконання завдань з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. «Педагогічні науки: реалії та перспективи»*. 2024. Вип. 100. С. 53–59.
9. Панасенко Е. Педагогічний експеримент: становлення та розвиток у повоєнну добу. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2016. Вип. 3. С. 5–17.
10. Педагогічний експеримент : навч.-метод. посіб. / [укладач О. Е. Жосан]. Кіровоград : Видавництво КОППО імені Василя Сухомлинського, 2008. 72 с.
11. Рубцов М., Муртазієв Е., Рубцова Н. Методика вибору статистичного критерію та його застосування до результатів педагогічного експерименту. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка*. 2018. № 2. С. 164–172.
12. Совгіра С. Методика проведення педагогічного експерименту. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2010. № 2. С. 38–45.
13. Худолій О. М. Педагогічний експеримент. *Теорія та методика фізичного виховання*. 2010. № 12. С. 19–28.
14. Медвідь М. М., Медвідь Ю. І., Кіторов М. О. Система внутрішнього забезпечення якості вищого військового навчального закладу: особливості, умови розвитку : монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. М. М. Медвідя. Київ, 2023. 107 с. URL: <http://surl.li/rqbxij> (дата звернення: 22.12.2024).
15. Балендр А. В. Перебіг та результати експериментальної роботи з формування готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до вирішення конфліктних ситуацій. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2010. Вип. 2. URL: <http://surl.li/xkcbwn> (дата звернення: 22.12.2024).
16. Бондаренко О. Експериментальна перевірка формування готовності майбутніх офіцерів ЗСУ до професійної діяльності у військових ліцеях. *Український педагогічний журнал*. 2020. № 2. С. 131–141.
17. Гребенюк Л. Результати експериментального дослідження щодо формування готовності майбутніх офіцерів Збройних Сил України до професійної взаємодії у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Педагогічні науки*. 2019. № 2. С. 94–110.
18. Коновалов Д. Статистичний аналіз та обґрунтування результатів педагогічного експерименту щодо формування фізичної готовності майбутніх офіцерів Сухопутних військ до професійної діяльності. *Молодь і ринок*. 2024. № 1. С. 121–131.
19. Любчич Р. І. Експериментальна перевірка технології формування фізичної готовності майбутніх офіцерів НГУ до службово-бойової діяльності в процесі професійної підготовки. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2023. Вип. 1. С. 101–107.
20. Medvid M. M., Medvid Y. I., Mudra S. V., Storoška M., Havryshchuk M. M. Pedagogical conditions for soft skills development in future officers: evidence from the National Guard of Ukraine during wartime. *Educational Dimension*. 2024. DOI: 10.55056/ed.805
21. Medvid M. M., Storoška M., Kurbatov A. A., Medvid Y. I., Bunechko A. M. Enhancing combat readiness via evidence-based pedagogical innovations in National Guard of Ukraine officer training. *Educational Dimension*. 2024. DOI: 10.55056/ed.803
22. Medvid M., Dem'yanyshyn V., Chernichenko I., Honchar V., Liutyi V. The Development of Readiness for the Educational Activities in Teachers of Higher Military Educational Institutions. *Proceedings of the 2020 3rd International Seminar on Education Research and Social Science (ISERSS 2020), Advances in Social Science, Education and Humanities Research*. 2021. Volume 516, pp. 416–422. DOI: 10.2991/assehr.k.210120.077
23. Medvid M., Trobyuk N., Storoška M., Lysyckhina O., Medvid Yu. Experimental verification of the pedagogical conditions efficacy to build tolerance among future officers of the National Guard of Ukraine. *SHS Web of Conferences, Second International Conference on History, Theory and Methodology of Learning (ICHTML 2021)*. 2021. 104. DOI: 10.1051/shsconf/202110403014

24. Медвідь М. М., Бірюков О. І., Ніконенко А. М., Задорожний К. А., Повар О. В., Магмет Т. М. Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов формування у майбутніх офіцерів здатності до застосування штатного озброєння підрозділу. *Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки»*. 2023. 2. С. 39–48.

25. Мельніков А. В. Експериментальна перевірка ефективності моделі формування готовності майбутніх офіцерів Державної прикордонної служби України до фізичного виховання. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Педагогіка*. 2019. Вип. 3. URL: <http://surl.li/oycusa> (дата звернення: 22.12.2024).

26. Мотика С. М. Аналіз результатів дослідно-експериментальної роботи формування професійної готовності майбутніх офіцерів-психологів щодо виконання своїх обов'язків в бойових умовах. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)*. 2024. № 8. С. 420–437.

27. Павлюк Т. Експериментальна перевірка результативності педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до роботи з персоналом. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Педагогіка*. 2019. Вип. 5. URL: <http://surl.li/meobde> (дата звернення: 22.12.2024).

28. Шагова О. Ю. Експериментальна перевірка ефективності моделі формування готовності майбутніх офіцерів Збройних сил України до застосування STEM-технологій у професійній діяльності. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 22 (3). С. 134–137.

29. Швець Д. В. Результати дослідно-експериментальної роботи з формування готовності до охорони і забезпечення громадського порядку у майбутніх офіцерів МВС. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Сер. : Педагогічні та психологічні науки*. 2014. № 4. С. 354–364.

30. Курок В. П., Луценко Г. В., Зінченко В. П. Застосування кейс-методу в процесі формування готовності майбутніх офіцерів Національної гвардії України до виконання службово-бойових завдань. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка Серія: Педагогічні науки*. 2024. Випуск 3 (56). С. 10–17.

31. Комп'ютерна програма «Статистика в педагогіці».

EXPERIMENTAL TESTING OF THE EFFECTIVENESS OF PEDAGOGICAL CONDITIONS FORMATION OF FUTURE OFFICERS' READINESS TO PERFORM TASKS RELATED TO PUBLIC SAFETY AND ORDER, ESCORT, EXTRADITION AND PROTECTION OF DEFENDANTS

Vitalii Kryvoruchko

post-graduate student

Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University

e-mail: kvo_vv@ukr.net

ORCID ID: 0000-0002-0705-1551

ABSTRACT

Introduction. Based on the results of the analysis of the activities of future officers in the performance of tasks related to the protection of public safety and order, convoys, extradition and protection of defendants, we conclude that they are undergoing constant changes. The lack of consideration of these changes in the professional training of future officers of the National Guard of Ukraine affects the formation of their readiness to perform combat missions. This is a practical problem that requires an experimental test of the effectiveness of the proposed pedagogical conditions for developing the readiness of future officers to perform tasks related to the protection of public safety and order, convoys, extradition and protection of defendants.

Purpose – Experimental testing of the effectiveness of the proposed pedagogical conditions for developing the readiness of future officers to perform tasks related to the protection of public safety and order, conveying, extradition and protection of defendants.

Methods: analysis of practical problem, recent researches and publications; tabular method; pedagogical experiment; generalization of the results of the study.

Results. Based on the results of the pedagogical experiment, the research hypothesis is proved - the implementation of the proposed pedagogical conditions in professional training affects the increase in the level of readiness of future officers to perform tasks of public safety and order protection, convoy, extradition and protection of defendants.

Originality. At the Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine, changes were made to the educational and professional programs based on the results of a stakeholder survey, including an increase in the time for practical training. Practical exercises are held in military units of the Kyiv garrison. Binary practical exercises on the discipline «Service and Combat Activities of the National Guard of Ukraine» were conducted on the territories of military units 3027, 3030, 3066, using their training facilities and personnel. During the preparation for the pedagogical experiment

and in the process of its implementation, the case method was used both in the methods of diagnosing the formation of readiness for activity and in the methods of conducting training sessions.

Conclusion. The study involved 128 cadets of the Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine. A comparative analysis of the pedagogical experiment data shows an increase in the percentage of students in the experimental group compared to the control group with a high level of readiness of future officers to perform tasks related to the protection of public safety and order; convoying, extradition and protection of defendants (by 39% by the psychological criterion, by 50% by the cognitive criterion, by 19% by the activity criterion, and by 18% by the reflective criterion). In the process of comparing the results of the experiment before and after its implementation, it was found that: in the control group, the empirical values of the χ^2 criterion are less than the critical value, the characteristics of the compared groups coincide at the level of significance of 0.05; in the experimental group, the empirical values of the χ^2 criterion are greater than the critical value, the reliability of the difference in the characteristics of the compared groups is 95 %, which indicates the effectiveness of the defined pedagogical conditions.

Keywords: protection of public security and order; convoys, extradition and protection of defendants; National Guard of Ukraine; higher military educational institution; future officers; cadets; experiment.

References

1. Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu : Zakon Ukrainy vid 12.05.2015 № 389-VIII [On the legal regime of martial law: Law of Ukraine of 12.05.2015 No. 389-VIII]. URL: <http://surl.li/ofawqe> (accessed December 22, 2024) [in Ukrainian].
2. Zhenevska konventsia pro povodzhennia z viiskovopolonenymy vid 12.08.1949 [Geneva Convention relative to the Treatment of Prisoners of War of 12.08.1949]. URL: <http://surl.li/cvpxbx> (accessed December 22, 2024) [in Ukrainian].
3. Medvid, M. M., Ktitorov, M. O., Medvid, Yu. I., Kurbatov, A. A., Pashynskiy, A. V., Kryvoruchko, V. O. (2022). Vrakhuvannia tendentsii voiennoi polityky Ukrainy v orhanizatsii osvithnoho protsesu vyshchoho viiskovoho navchalnoho zakladu [Taking into account the trends of Ukraine's military policy in the organization of the educational process of a higher military educational institution]. *Visnyk Cherkaskoho universytetu. Seriya «Pedagogichni nauky» – Bulletin of Cherkasy University. Series «Pedagogical Sciences»*, 4, 29–37 [in Ukrainian].
4. Kryvoruchko, V. (2023). Sutnist i struktura hotovnosti maibutnikh ofitseriv NHU do vykonannia zavdan z okhorony hromadskoi bezpeky ta poriadku [The Essence and Structure of Future NGU Officers' Readiness to Perform Tasks of Public Order and Safety Protection Tasks]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Seriya : Pedagogichni nauky – Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Ser : Pedagogical sciences*, 3, 168–182 [in Ukrainian].
5. Medvid, M., Kryvoruchko, V. (2023). Udoskonalennia profesiinoi pidhotovky maibutnikh ofitseriv viiskovykh chastyn (pidrozdiliv) z okhorony hromadskoho poriadku Natsionalnoi hvardii Ukrainy [Improving the professional training of future officers of military units for public order protection of the National Guard of Ukraine]. *Molod i rynok – Youth and the market*, 1, 64–69 [in Ukrainian].
6. Medvid, M. M., Kryvoruchko, V. O., Kurbatov, A. A., Havryshchuk, M. M., Nikonenko, A. M., Semenov, M. V. (2023). Vyvchennia ta vprovadzhennia boiovoho dosvidu yak peredumova formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv do sluzhbovo-boiovoi diialnosti [Study and Implementation of Combat Experience as a Prerequisite for the Formation of Future Officers' Readiness for Combat Activities]. *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriya «Pedagogichni nauky» – Bulletin of Bohdan Khmelnytsky Cherkasy National University. Series «Pedagogical Sciences»*, 4, 66–74 [in Ukrainian].
7. Kryvoruchko, V. O. (2024). Struktura, kryterii y diahnostyka hotovnosti maibutnikh ofitseriv do vykonannia zavdan z okhorony hromadskoi bezpeky i poriadku, konvoiuвання, ekstradytsii ta okhorony pidsudnykh [The structure, criteria and diagnostics of future officers' readiness to perform tasks of public safety and order protection, escort, extradition and protection of defendants]. *Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedagogichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka Seriya: Pedagogichni nauky – Bulletin of Hlukhiv Oleksandr Dovzhenko National Pedagogical University Series: Pedagogical Sciences*, 3 (56), 82–91 [in Ukrainian].
8. Medvid, M., Martyniuk, A., Medvid, Yu., Kryvoruchko, V. (2024). Pedagogichni umovy formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv Natsionalnoi hvardii Ukrainy do vykonannia zavdan z konvoiuвання, ekstradytsii ta okhorony pidsudnykh [Pedagogical Conditions to Form the Readiness of Future Officers of the National Guard of Ukraine to Perform Tasks of Escort, Extradition and Protection of Defendants]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedagogichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriya 5. Pedagogichni nauky: realii ta perspektyvy – Scientific Journal of the Dragomanov National Pedagogical University. Series 5. Pedagogical sciences: realities and prospects*, 100, 53–59 [in Ukrainian].
9. Panasenko, E. (2016). Pedagogichnyi eksperyment: stanovlennia ta rozvytok u poivoiennu dobu [Pedagogical experiment: formation and development in the postwar period]. *Profesionalizm pedahoha: teoretychni y metodychni aspekty – Professionalism of the teacher: theoretical and methodological aspects*, 3, 5–17 [in Ukrainian].
10. Pedagogichnyi eksperyment : navch.-metod. posib [Pedagogical experiment: a study guide] (2008). Compiled by O. E. Zhosan. Kirovograd: Publishing house of Vasyl Sukhomlynskyi, 72 p. [in Ukrainian].
11. Rubtsov, M., Murtaziev, E., Rubtsova, N. (2018). Metodyka vyboru statystychnoho kryteriiu ta yoho zastosovannia do rezultativ pedagogichnoho eksperymentu [Methods of choosing a statistical criterion and its application to the results of a pedagogical experiment]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnoho pedagogichnoho*

- universytetu. *Seriia : Pedagogika – Scientific Bulletin of Melitopol State Pedagogical University. Series: Pedagogy*, 2, 164–172 [in Ukrainian].
12. Sovhira, S. (2010). Metodyka provedennia pedahohichnoho eksperymentu [Methods of conducting a pedagogical experiment]. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia – Problems of training a modern teacher*, 2, 38–45 [in Ukrainian].
13. Khudolii, O. M. (2010). Pedahohichni eksperyment [Pedagogical experiment]. *Teoriia ta metodyka fizychnoho vykhovannia – Theory and methods of physical education*, 12, 19–28 [in Ukrainian].
14. Medvid, M. M., Medvid, Yu. I., Ktitorov, M. O. (2023). Systema vnutrishnoho zabezpechennia yakosti vyshchoho viiskovoho navchalnoho zakladu: osoblyvosti, umovy rozvytku [System of internal quality assurance of higher military educational institution: features, conditions of development] : monograph / edited by Doctor of Economics, Professor M. M. Medvid. Kyiv, 2023. 107 p. URL: <http://surl.li/rqbxij> (accessed 22.12.2024) [in Ukrainian].
15. Balendr, A. V. (2010). Perebih ta rezultaty eksperymentalnoi roboty z formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv-prykordonnykiv do vyrishennia konfliktnykh sytuatsii [The course and results of experimental work on the formation of future border guard officers' readiness to resolve conflict situations]. *Visnyk Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy – Bulletin of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine*, 2. URL: <http://surl.li/xkcbwn> (accessed 22.12.2024) [in Ukrainian].
16. Bondarenko, O. (2010). Eksperymentalna perevirka formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv ZSU do profesiinoi diialnosti u viiskovykh litseiakh [Experimental verification of the formation of the readiness of future officers of the Armed Forces of Ukraine for professional activity in military lyceums]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal – Ukrainian Pedagogical Journal*, 2, 131–141 [in Ukrainian].
17. Hrebeniuk, L. (2019). Rezultaty eksperymentalnoho doslidzhennia shchodo formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv Zbroinykh Syl Ukrainy do profesiinoi vzaiemodii u mizhnarodnykh operatsiakh z pidtrymannia myru i bezpeky [Results of an experimental study on the formation of the readiness of future officers of the Armed Forces of Ukraine for professional interaction in international peacekeeping and security operations]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Seriia : Pedahohichni nauky. – Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: Pedagogical Sciences*, 2, 94–110 [in Ukrainian].
18. Konovalov, D. (2024). Statystychnyi analiz ta obgruntuvannia rezultativ pedahohichnoho eksperymentu shchodo formuvannia fizychnoi hotovnosti maibutnikh ofitseriv Sukhoputnykh viisk do profesiinoi diialnosti [Statistical analysis and substantiation of the results of the pedagogical experiment on the formation of physical readiness of future officers of the Land Forces for professional activity]. *Molod i rynek – Youth and the Market*, 1, 121–131 [in Ukrainian].
19. Liubchych, R. I. (2023). Eksperymentalna perevirka tekhnolohii formuvannia fizychnoi hotovnosti maibutnikh ofitseriv NHU do sluzhbovo-boiovoi diialnosti v protsesi profesiinoi pidhotovky [Experimental verification of the technology of forming the physical readiness of future officers of the National Guard of Ukraine for service and combat activities in the process of professional training]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriia 15 : Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport) – Scientific Journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series 15: Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports)*, 1, 101–107 [in Ukrainian].
20. Medvid, M. M., Medvid, Y. I., Mudra, S. V., Storoška, M., Havryshchuk, M. M. (2024). Pedagogical conditions for soft skills development in future officers: evidence from the National Guard of Ukraine during wartime. *Educational Dimension*. DOI: 10.55056/ed.805
21. Medvid, M. M., Storoška, M., Kurbatov, A. A., Medvid, Y. I., Bunechko, A. M. (2024). Enhancing combat readiness via evidence-based pedagogical innovations in National Guard of Ukraine officer training. *Educational Dimension*. DOI: 10.55056/ed.803
22. Medvid, M., Dem'ianyshyn, V., Chernichenko, I., Honchar, V., Liutyi, V. (2021). The Development of Readiness for the Educational Activities in Teachers of Higher Military Educational Institutions. *Proceedings of the 2020 3rd International Seminar on Education Research and Social Science (ISERSS 2020), Advances in Social Science, Education and Humanities Research*. Vol. 516, pp. 416–422. DOI: 10.2991/assehr.k.210120.077
23. Medvid, M., Trobyuk, N., Storoška, M., Lysyckina, O., Medvid, Yu. (2021). Experimental verification of the pedagogical conditions efficacy to build tolerance among future officers of the National Guard of Ukraine. *SHS Web of Conferences, Second International Conference on History, Theory and Methodology of Learning (ICHTML 2021)*. 104. DOI: 10.1051/shsconf/202110403014
24. Medvid, M. M., Biriukov, O. I., Nikonenko, A. M., Zadorozhnyi, K. A., Povar, O. V., Mahmet, T. M. (2023). Eksperymentalna perevirka efektyvnosti pedahohichnykh umov formuvannia u maibutnikh ofitseriv zdatnosti do zastosuvannia shtatnoho ozbroiennia pidrozdlu [Experimental verification of the effectiveness of pedagogical conditions for the formation of future officers' ability to use regular weapons of the unit]. *Visnyk Cherkaskoho universytetu. Seriia «Pedahohichni nauky» – Bulletin of Cherkasy University. Series «Pedagogical Sciences»*, 2, 39–48 [in Ukrainian].
25. Melnikov, A. V. (2019). Eksperymentalna perevirka efektyvnosti modeli formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy do fizychnoho vykhovannia [Experimental verification of the effectiveness of the model of formation of future officers' readiness for physical education of the State Border Guard Service of Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Seriia :*

Pedahohika – Bulletin of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: Pedagogy, 3. URL: <http://surl.li/oycysa> (accessed December 22, 2024) [in Ukrainian].

26. Motyka, S. M. (2024). Analiz rezultativ doslidno-eksperymentalnoi roboty formuvannia profesiinoi hotovnosti maibutnikh ofitseriv-psykholohiv shchodo vykonannia svoikh oboviazkiv v boiovykh umovakh [Analysis of the results of experimental work on the formation of professional readiness of future psychological officers to perform their duties in combat conditions]. *Perspektyvy ta innovatsii nauky (Seriiia «Pedahohika», Seriiia «Psykhohihiia», Seriiia «Medytsyna») – Prospects and Innovations of Science (Series «Pedagogy», Series «Psychology», Series «Medicine»)*, 8, 420–437 [in Ukrainian].

27. Pavliuk, T. (2019). Eksperymentalna perevirka rezultatyvnosti pedahohichnykh umov formuvannia profesiinoi hotovnosti maibutnikh ofitseriv-trykordonnykiv do roboty z personalom [Experimental verification of the effectiveness of pedagogical conditions for the formation of professional readiness of future border guard officers to work with staff]. *Visnyk Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Seriiia : Pedahohika – Bulletin of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: Pedagogy*, 5. URL: <http://surl.li/meobde> (accessed December 22, 2024) [in Ukrainian].

28. Shahova, O. Yu. (2020). Eksperymentalna perevirka efektyvnosti modeli formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv Zbroinykh syl Ukrainy do zastosuvannia STEM-tekhnologii u profesiinii diialnosti [Experimental verification of the effectiveness of the model of forming the readiness of future officers of the Armed Forces of Ukraine to use STEM technologies in professional activities]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy*. 22 (3), 134–137 [in Ukrainian].

29. Shvets, D. V. (2014). Rezultaty doslidno-eksperymentalnoi roboty z formuvannia hotovnosti do okhorony i zabezpechennia hromadskoho poriadku u maibutnikh ofitseriv MVS [Results of experimental work on the formation of readiness to protect and ensure public order in future officers of the Ministry of Internal Affairs]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Ser. : Pedahohichni ta psykholohichni nauky – Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: Pedagogical and psychological sciences*, 4, 354–364 [in Ukrainian].

30. Kurok, V. P., Lutsenko, H. V., Zinchenko, V. P. (2024). Zastosuvannia keis-metodu v protsesi formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv Natsionalnoi hvardii Ukrainy do vykonannia sluzhbovo-boiovykh zavdan [Application of the case method in the process of forming the readiness of future officers of the National Guard of Ukraine to perform combat missions]. *Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka Seriiia: Pedahohichni nauky – Bulletin of Hlukhiv Oleksandr Dovzhenko National Pedagogical University Series: Pedagogical Sciences*, 3 (56), 10–17 [in Ukrainian].

31. Kompiuterna prohrama «Statystyka v pedahohitsi» [Computer program «Statistics in Pedagogy»] [in Ukrainian].